

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1751-102/179
Konu : Yazılı soru önergesi

11.10.2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/20005
GK 62

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 10/12/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1545072 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/20005 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1751-3168/4439
Konu : Yazılı soru önergesi

.!! / .9.72025

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/20005 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Anayasanın;

A) "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

B) "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı; yasama ve yürütme organları ile idarenin, mahkeme kararlarına uymak zorunda olduğu, bu organlar ve idarenin, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremeyeceği ve bunların yerine getirilmesini geciktiremeyeceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Sözü edilen bu düzenlemeler çerçevesinde, açılan davalarla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması ve sonucuna göre karar verilmesi aşamalarında tüm yetki ve sorumluluk yargı mercilerine aittir. Bununla birlikte, açılan davalara ilişkin yapılan yargılamalar Anayasanın 9. ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce sürdürülüp sonuçlandırılmakta olup, yargısal faaliyet kapsamında kalan soru önergesinde bahsi geçen hususlarla ilgili Bakanlığımızda bilgi bulunmamaktadır.

II- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun "Yüksek güvenli kapalı ceza infaz kurumları" kenar başlıklı 9. maddesinin üçüncü fıkrasında, eylem ve tutumları nedeniyle tehlikeli hâlde bulunan ve özel gözetim ve denetim altında bulundurulmaları gerekli olduğu saptananlar ile bulundukları kurumlarda düzen ve disiplini bozanlar veya iyileştirme tedbir, araç ve usûllerine ısrarla karşı koyanların bu kurumlara gönderileceği hükmünün yer aldığı malûmlardır.

III- 5275 sayılı Kanunun;

A) "Hükümlülerin Nakilleri" başlıklı Dokuzuncu Bölümünün "Kendi istekleri ile nakil" kenar başlıklı 54. maddesinin birinci fıkrasında, hükümlülerin kendi istekleri ile

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

bulundukları kurumdan başka kurumlara nakledilebilmeleri için; gitmek istedikleri kurumlardan durumlarına uygun en az üç yeri belirten bir dilekçe vermeleri, çocuk hükümlüler ile maddi durumunun yetersiz olduğunu belgelendiren hükümlüler hariç olmak üzere nakil giderlerini peşin olarak ödemeyi kabul etmeleri, ceza infaz kurumlarında bulunması gereken sürenin üç aydan fazla olması, iyi hâl göstermeleri, disiplin cezası almamış veya kaldırılmış olması, istekte bulunulan kurumda yer, kapsama gücü ve sınıfının uygun bulunması ve tutukevi olmaması, mahkûmiyet sürelerine uygun hükümlülerin barındırıldığı bir kurum olması, daha önce disiplin nedeniyle ayrılmak zorunda kaldıkları kurum olmaması gerektiği; ikinci fıkrasında ise bu hükümlülerin nakledildikleri kurumlarda, eğitim öğretim veya hastalık nedeniyle nakil hariç, bir yıl kalmak zorunda olduğu, çocuklar bakımından bu sürenin altı ay olarak uygulanacağı,

B) "Disiplin nedeniyle nakil" kenar başlıklı 55. maddesinin birinci fıkrasında, hükümlünün, hücreye koyma cezasını gerektiren eylemlerde bulunması hâlinde kurum yönetimince hakkında disiplin işlemi yapılacağı ve kurum en üst amirinin istemi üzerine Bakanlıkça başka kurumlara nakledilebileceği, disiplin cezalarının yeni kurumlarda çektirileceği; ikinci fıkrasında, bu hükümlülerin nakledildikleri kurumlarda, mahkeme kararı, kurum güvenliği, can güvenliği veya hastalık sebepleriyle nakil hariç, altı ay kalmak zorunda oldukları,

C) "Zorunlu nedenlerle nakil" kenar başlıklı 56. maddesinde, kurumların elverişsiz ve yetersiz kalması, kapsama gücünün aşılması, kullanılamaz hâle gelmesi, asayiş, güvenlik, doğal afet, yangın ve büyük onarım gibi zorunlu nedenlerle başka kurumlara nakledilmeleri gerekli görülen hükümlülerin, yargı çevresi dışında Adalet Bakanlığınca belirlenen ve konumlarına uygun olan diğer kurumlara nakledilebileceği,

Hükümlerinin yer aldığı malûmlardır.

IV- 5275 sayılı Kanunun;

A) "İnfazda temel ilke" kenar başlıklı 2. maddesinin birinci fıkrasında, ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin kuralların hükümlülerin ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, doğum, felsefî inanç, millî veya sosyal köken ve siyasî veya diğer fikir yahut düşünceleri ile ekonomik güçleri ve diğer toplumsal konumları yönünden ayırım yapılmaksızın ve hiçbir kimseye ayrıcalık tanınmaksızın uygulanacağı,

B) "Yüksek güvenli kapalı ceza infaz kurumları" kenar başlıklı 9. maddesinin ikinci ve dördüncü fıkralarında, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkûm olanlar ile süresine bakılmaksızın, suç işlemek amacıyla örgüt kurmak, yönetmek suçlarından veya bu örgütün faaliyeti çerçevesinde bu fıkra da sayılan suçlardan mahkûm olanların cezalarının, yüksek güvenli kapalı ceza infaz kurumlarında, bu kurumların ihtiyacı karşılama bakımından yetersiz olması hâlinde diğer kapalı ceza infaz kurumlarının yüksek güvenli bölümlerinde infaz edileceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Gerek yüksek güvenli kurumlarda gerekse diğer kapalı ceza infaz kurumlarında tecrit ve izolasyon şeklinde bir uygulama bulunmamaktadır.

V- 5275 sayılı Kanunun;

A) "Hükümlülerin gözlem ve sınıflandırılması" kenar başlıklı 23. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, hükümlülerin kişisel özellikleri, bedensel, aklî ve sağlık durumları,

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

suç işlemeyen önceki yaşamları, sosyal çevre ve ilişkileri, sanat ve meslek faaliyetleri, ahlâkî eğilimleri, suça bakış açıları, hükümlülük süreleri ve suç türleri belirlenerek, durumlarına uygun infaz kurumlarına ayrılmaları ve bunlara göre saptanacak infaz ve iyileştirme rejiminin; gözlem, inceleme ve değerlendirme yöntemiyle çalışan gözlem ve sınıflandırma merkezlerinde veya kapalı ceza infaz kurumlarının bu hizmete ayrılan bölümlerinde yapılacağı; hükümlülerin, işledikleri suç tiplerine, gösterdikleri eğilimlere, tutum ve davranışları nedeniyle sıkı gözetim ve denetim altında bulundurulmaları gerekip gerekmediğine göre yüksek güvenlikli ceza infaz kurumlarına veya normal güvenlikli ceza infaz kurumlarına veya açık ceza infaz kurumlarına gönderilecekleri,

B) "Hükümlülerin gruplandırılması" kenar başlıklı 24. maddesinin birinci fıkrasında hükümlülerin, ilk defa suç işleyenler, mükerrirler, itiyadî suçlular veya suç işlemeyi meslek edinenler; aklî ve bedensel durumları nedeniyle veya yaşları itibarıyla özel bir infaz rejimine tâbi tutulması gerekenler; tehlike hâli taşıyanlar; terör suçluları ile suç örgütlerine veya çıkar amaçlı suç örgütlerine mensup olan suçlular şeklinde gruplara ayrılacağı; ikinci fıkrasında hükümlülerin ayrıca yaşları, hükümlülük süreleri ve suç türleri itibarıyla da gruplandırılacağı,

C) "Hükümlünün barındırılması ve yatırılması" kenar başlıklı 63. maddesinin üçüncü fıkrasında, kadınların erkeklerle, hükümlülerin tutuklularla, çocukların yetişkinlerle, örgüt veya çıkar amaçlı örgüt suçluları ile terör suçlularının Kanunda sayılan hâller dışında bir araya gelmelerine ve bağlantı kurmalarına izin verilmeyeceği,

Hükümlerinin yer aldığı malûmlardır.

VI- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi tüm sağlık hizmetlerinden tıbbî gereklilik çerçevesinde ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri Devletin teminatı altında ve ücretsizdir. Hükümlü ve tutukluların beden ve ruh sağlığının korunması ve hastalıklarının tanısı için ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihli Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı Arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri dikkate alınarak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

VII- İzmir ve Bafra Cumhuriyet Başsavcılıklarıyla yapılan yazışmaya verilen 17/12/2024 ve 03/01/2025 tarihli cevaplarda;

A) Soru önergesinde adı geçen hükümlünün Bafra T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırılmakta iken 08/11/2021 tarihli Kurum İdare ve Gözlem Kurulu Kararıyla tehlikeli hükümlü statüsüne alındığı, statüsüne uygun bir ceza infaz kurumuna nakil talebi de dikkate alınarak 09/11/2021 tarihinde İzmir 2 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna nakledildiği, hâlen bu Kurumda barındırıldığı, hakkında yapılan yargılama sonucu verilen mahkûmiyet hükmünün istinaf kanun yolu aşamasında olduğu,

B) Adı geçen tehlikeli hükümlü statüsünün kaldırılması talebinin, açık ceza infaz

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

kurumuna ayrılma ve denetimli serbestlik tedbirinden faydalanma şartlarını taşımadığından yerinde görülmeyle reddedildiği,

C) Adı geçenin çeşitli rahatsızlıkları nedeniyle Kurum revirinde, gerektiğinde sağlık kuruluşlarının ilgili polikliniklerinde muayene, tetkik ve tedavilerinin yapıldığı, reçete edilen ilaçların kendisine teslim edildiği,

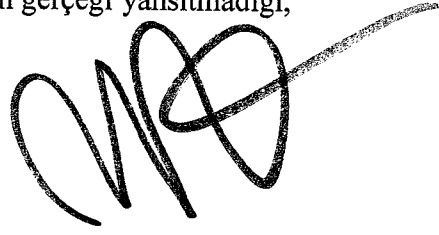
Ç) Kurumda oda veya koğuş yerleştirme işlemlerinin 5275 sayılı Kanun ile Gözlem ve Sınıflandırma Merkezleri ile Hükümlülerin Değerlendirilmesine Dair Yönetmelik hükümleri çerçevesinde suç grupları ve türleri, risk durumları, yaş, cinsiyet, Kurum güvenliği gibi kriterlere göre, Kurum İdare ve Gözlem Kurulu tarafından yapıldığı,

D) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

E) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

